

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

KABINET MINISTRA

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 99

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

URAD PREDSEDNICE REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA ZA REVIZIJO POSTOPKOV ODDAJE
JAVNIH NAROČIL
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA
FISKALNI SVET
SODNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

OBČINE
ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE
SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE
ZDRUŽENJE MESTNIH OBČIN SLOVENIJE

MINISTRSTVA
ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
VLADNE SLUŽBE
UPRAVNE ENOTE

Številka: 010-132/2023-8

Datum: 29. 8. 2024

Zadeva: Solidarnostna pomoč, dodatno obvestilo

Ministrstvo za javno upravo je po naravni nesreči poplave 4. 8. 2023, posredovalo organom dopis številka 010-132/2023-1, z dne 6. 8. 2023, "Usmeritve glede organizacije dela in urejanja pravic in obveznosti javnih uslužbencev v državnih organih in v občinah v primeru naravne nesreče (poplave)". V dopisu je bil podan pregled ureditve odsotnosti z dela zaradi aktualnih vremenskih razmer, ki predstavljajo naravno nesrečo, organizacije dela vključno z odreditvijo dela na domu in pod točko 3 dodelitve solidarnostne pomoči.

Z dopisom številka 010-132/2023-7, z dne 23. 8. 2023, je Ministrstvo za javno upravo zaradi velikega števila vprašanj posredovalo celosten pregled ureditve solidarnostne pomoči. V razdelku "sodna praksa" je bilo zapisano naslednje:

"Solidarnostna pomoč, kot jo določa 40. člen KPND, je bila predmet presoje Vrhovnega sodišča v sodbi **VIII Ips 126/2013**, kjer je presoјalo pravico do solidarnostne pomoči ob smrti ožjega družinskega člana. Vrhovno sodišče je v sodbi zavzelo enako stališče (glede namena) kot komisija za razlago KPND: »Solidarnostna pomoč je institut delovnega prava in pravica, ki je pogojena z obstojem delovnega razmerja. Pravica do prejema solidarnostne pomoči je vezana na določen dogodek in se izplača delavcu z namenom, da lažje premosti težave, ki niso nastale po njegovi volji. [...] Že iz poimenovanja instituta izhaja, da je namen solidarnostne pomoči kot pravice iz delovnega razmerja zgolj trenutna finančna pomoč delavcu. Takšnemu namenu sledi tudi razlaga Komisije, ki je krog upravičencev še dodatno omejila. Zato pojma ožjih družinskih članov ni mogoče razlagati preširoko, ker bi v nasprotnem primeru presegli namen, ki sta ga zasledovali stranki KPND ob njenem sklepanju. Iz tega razloga sklicevanje tožnika na načelo "in favor laboratoris" pri razlagi spornega pojma ni utemeljeno.« Povedano drugače: Vrhovno sodišče ni ugotovilo, da bi razlaga glede namena presegala razpolagalni okvir.

Vrhovno sodišče je v sodbi **VIII Ips 43/2021** z dne 29. 3. 2022, v kateri je odgovarjalo na revizijski vprašanji glede narave in teka roka iz tretjega odstavka 13. člena Aneksa h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti - KPND (v nadaljevanju Aneks/2012, Ur. l. RS, št. 40/2012) oz. iz tretjega odstavka 6. člena Aneksa h KPND (v nadaljevanju Aneks/2013, Ur. l. RS, št. 46/2013), odločilo: "Roka za vložitev zahteve za izplačilo solidarnostne pomoči iz 13. člena Aneksa/2012 h KPND in 6. člena Aneksa/2013 h KPND sta materialna prekluzivna roka. Rok za vložitev zahteve za izplačilo solidarnostne pomoči za tožnika v primeru naravne nesreče teče od nastanka škode in ne od njegove seznanitve z višino škode." Pripominjamo še, da tožnik v konkretnem primeru ni zatrjeval, da ni bil zmožen v roku 60 dni od nastanka primera zahtevati izplačilo vtoževane solidarnostne pomoči.

Posebej izpostavljamo, da je v obrazložitvi sodbe zapisalo tudi:

"15. Višina škode pri naravni nesreči je pravno nepomemben dejavnik pri priznavanju solidarnostne pomoči, saj KPND in Aneksa priznavanje pravice ne vežejo na višino škode, temveč le na nastanek škode, zaradi česar je delavec lahko upravičen do pavšalnega zneska solidarnostne pomoči ne glede na obseg te škode. Pravno pomemben je le nastanek škode. Slednji med strankama ni bil sporen, tožnik pa ni z ničemer izkazal, da bi obstajale okoliščine, da ne bi mogel uveljavljati solidarnostne pomoči v 60 dneh od nastanka škode. Zato je bil njegov zahtevek za priznanje solidarnostne pomoči zaradi posledic elementarne nesreče utemeljeno zavrjen."

Opozarjamo tudi, da je Vrhovno sodišče s sklepom **VIII DoR 49/2023-7¹** z dne 16. 5. 2023 dopustilo revizijo glede vprašanja, ali je materialnopravno pravilno stališče sodišča druge stopnje, da je tožnik v okoliščinah konkretnega primera upravičen do solidarnostne pomoči. Predlog za revizijo se nanaša na odločitev VDSS v sodbi Pdp 646/2022, v kateri je VDSS v obrazložitvi zapisalo: "Za presojo upravičenosti do solidarnostne pomoči po 4. alineji četrte točke 40. člena KPND ni pomembno, kako hude so bile (finančne) težave tožnika oziroma ali mu je nastala škoda z zamudo pri plačilu kreditov, kot to uveljavljala toženka. Iz razlage KPND izhaja, da mora delavec izkazati, da je zaradi elementarnega dogodka imel težave, pri tem pa se ne zahteva, da so težave izkazane v določeni višini." in se pri tem sklicevalo ravno na (prej omenjeno) sodbo VS VIII Ips 43/2021.

Iz obrazložitve sklepa, s katerim je Vrhovno sodišče dopustilo revizijo, je razvidno, da je toženka vložila "predlog za dopustitev revizije glede sledečih vprašanj:

---

¹ [https://www.sodnapraksa.si/?q=VIII%20DoR%2049/2023-7&database\[SOVS\]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2015081111466800](https://www.sodnapraksa.si/?q=VIII%20DoR%2049/2023-7&database[SOVS]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2015081111466800)

– ali je sodišče v zvezi z izplačilom solidarnostne pomoči na podlagi 4. točke 40. člena KPND pravilno konkretiziralo pojem „težav, ki niso nastale po volji delavca“ upošteva namen in naravo solidarnostne pomoči, ki naj bi glede na Razlago KPND pripadala le delavcem, ki pomoč resnično potrebujejo;

– če je odgovor na prejšnje vprašanje pritrdilen, ali zadošča že dejstvo, da so delavcu v dogodku nastale kakršnekoli težave in se pri tem ne presoja ostalih relevantnih okoliščin, predvsem višine, trajanja, obsega in intenzivnosti nastalih težav." Vrhovno sodišče o zadevi še ni odločilo."

Obveščamo vas, da je Vrhovno sodišče v citirani zadevi odločilo, in sicer: **VSRS Sodba VIII Ips 24/2023**, z dne 19. 12. 2023. Sodba je dostopna na portalu sodnapraksa.si² in je označena kot "pomembnejša odločba". Sodba se je nanašala na zahtevek za solidarnostno pomoč zaradi epidemije COVID-19.

Revidirana je bila sodba VDSS Sodba Pdp 646/2022³, v kateri je Višje delovno in socialno sodišče odločilo: "KPND ne pogojuje izplačila solidarnostne pomoči ob nastanku elementarne nesreče s časovnim obdobjem težav, zato je sodišče prve stopnje zmotno kot odločilno upoštevalo okoliščino, da je imel tožnik finančne težave le krajši čas. Prav tako je zmoten zaključek, da tožnik do solidarnostne pomoči ni upravičen, ker je imel težave z vračilom kreditov, katere je najel na podlagi prostovoljne odločitve, zato je za te težave kriv sam. Odločitev za najem kredita je res prostovoljna, vendar je imel tožnik težave z odplačilom dveh kreditov zaradi znižanih dohodkov, ki so bili posledica varstva otroka zaradi epidemije, te težave pa niso nastale po volji tožnika."

Iz navedene sodbe VIII Ips 24/2023 izpostavljam:

1. Jedro

"Čeprav KPND za primer iz 4. alineje 4. točke 40. člena ne predpisuje vrste, minimalnega obsega, trajanja delavčevih težav ali drugih okoliščin za upravičenost do solidarnostne pomoči, to ne pomeni, da že zgolj elementarna nesreča ali požar sama po sebi utemeljujeta pravico delavca do solidarnostne pomoči oziroma dolžnost delodajalca, da jo izplača. Zgolj zaradi razglasitve epidemije torej delavec ne more biti upravičen do solidarnostne pomoči. Ta finančna pomoč ni namenjena na splošno vsem zaposlenim, ampak določenemu delavcu za vsaj delno ali lažjo premostitev njegovih težav oziroma odpravo premoženjske ali nepremoženjske škode. Poleg tega delodajalec solidarnostne pomoči ni dolžan plačati za vsakršne, manjše ali kratkotrajne težave. Že poimenovanje instituta predpostavlja, da gre za solidarnost pri reševanju resnejših težav oziroma socialne stiske. Pojem težav oziroma škode, ki utemeljujejo solidarnostno pomoč, predstavlja pravni standard, ki ga je treba napolniti v vsakem konkretnem primeru."

2

[https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111472542&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&databa se\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS& submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=2015081111472542](https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111472542&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&databa se[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS& submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=2015081111472542)

3

[https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111472542&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&databa se\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS& submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&rowsPerPage=20&more LikeThis=1&id=doc_2015081111465620](https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111472542&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&databa se[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS& submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&rowsPerPage=20&more LikeThis=1&id=doc_2015081111465620)

2. V zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 43/2021

"10. Sodišče druge stopnje, ki je tožnikovi pritožbi ugodilo in izpodbijano sodbo spremenilo tako, da je zahtevku za plačilo solidarnostne pomoči ugodilo, pa je presodilo, da že zgolj nastanek finančnih težav, ne glede na njihov obseg in trajanje, utemeljuje plačilo solidarnostne pomoči. Takšno stališče je napačno". V sprotni opombi je zapisano: "Sodišče druge stopnje je pred tem podobno problematiko obravnavalo v kolektivnih delovnih sporih, v katerih je presojalo kršitev 4. alineje 4. točke 40. člena KPND, ter ob tem zavzelo stališče, da izplačilo solidarnostne pomoči vsem delavcem že zgolj zaradi razglašene epidemije ne pride v poštev, ampak da se lahko upravičenost do solidarnostne pomoči konkretnemu delavcu presoja šele v individualnem delovnem sporu, saj ugotavljanje obstoja težav, ki bi jih s to pomočjo lažje premostil, presega vsebino kolektivnega delovnega spora (npr. X Pdp 558/2021). Takšno stališče predpostavlja težave relevantnega obsega ali daljšega trajanja, čemur pa sodišče druge stopnje v tem individualnem delovnem sporu ni sledilo. Pri tem se je sklicevalo tudi na judikat Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 43/2021 z dne 29. 3. 2022, češ da ni potrebno izkazati težav v določeni višini, vendar pa se je navedena zadeva nanašala le vprašanje pravočasnosti in ne na presojo utemeljenosti zahteve za izplačilo solidarnostne pomoči po vsebini."

3. Namen solidarnostne pomoči

"11. Po 4. točki 40. člena KPND delavcu oziroma njegovi družini pripada solidarnostna pomoč v naslednjih primerih: - smrt delavca ali ožjega družinskega člana, - težja invalidnost, - daljša bolezen, - elementarna nesreča ali požar. Epidemija sodi pod slednji primer. Po Razlagi KPND je solidarnostna pomoč po 4. točki 40. člena KPND vezana na s kolektivno pogodbo določen dogodek in se izplača z namenom, da delavec lažje premosti težave, ki niso nastale po njegovi volji. (5) Gre za poseben delovnopравни institut, ki delodajalca zavezuje, da je solidaren s svojim delavcem zaradi okoliščin, ki sicer niso v ožji zvezi s samim delovnim razmerjem."

Sprotna opomba (5) se glasi: "Takšen namen plačila solidarnostne pomoči izhaja tudi iz sodbe Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 126/2013 z dne 13. 1. 2014, ki se je sicer nanašala na primer iz 1. alineje 4. točke 40. člena KPND."

4. Pojem težave oziroma škode – pravni standard

"12. Čeprav KPND za primer iz 4. alineje 4. točke 40. člena KPND ne predpisuje vrste, minimalnega obsega, trajanja delavčevih težav ali drugih okoliščin za upravičenost do solidarnostne pomoči, to ne pomeni, da že zgolj elementarna nesreča ali požar sama po sebi utemeljujeta pravico delavca do solidarnostne pomoči oziroma dolžnost delodajalca, da jo izplača. Zgolj zaradi razglasitve epidemije torej delavec ne more biti upravičen do solidarnostne pomoči. Ta finančna pomoč ni namenjena na splošno vsem zaposlenim, ampak določenemu delavcu za vsaj delno ali lažjo premostitev njegovih težav oziroma odpravo premoženjske ali nepremoženjske škode. Poleg tega delodajalec solidarnostne pomoči ni dolžan plačati za vsakršne, manjše ali kratkotrajne težave. Že poimenovanje instituta predpostavlja, da gre za solidarnost pri reševanju resnejših težav oziroma socialne stiske. Pojem težav oziroma škode, ki utemeljujejo solidarnostno pomoč, predstavlja pravni standard, ki ga je treba napolniti v vsakem konkretnem primeru."

Predlagamo vam, da pri reševanju zahtevkov glede solidarnostne pomoči upoštevate tudi izpostavljena stališča Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

S spoštovanjem,

mag. Franc Props
minister